

UCHWAŁA NR XXIX/170/2022
RADY GMINY BUDZISZEWICE
Z DNIA 28 MARCA 2022 ROKU

w sprawie: ***uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025***

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) oraz art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
Rada Gminy Budziszewice uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Budziszewice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Trzonek

Załącznik
do uchwały Nr XXIX/170/2022
Rady Gminy Budziszewice
z dnia 28 marca 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

SPIS TREŚCI:

ROZDZIAŁ I: WPROWADZENIE

1. Dane ogólne
2. Lokalna diagnoza problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych w tym od alkoholu
3. Wzorce spożywania alkoholu
4. Używanie nielegalnych substancji psychoaktywnych
5. Uzależnienia behawioralne

ROZDZIAŁ II: CELE PROGRAMU

1. Cel główny Programu
2. Cele szczegółowe Programu:
  - 2.1 *Podjęcie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych*
  - 2.2 *Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności przed przemocą w rodzinie.*
  - 2.3 *Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych.*
  - 2.4 *Wzmocnienie instytucjonalne realizatorów Programu oraz podniesienie poziomu kompetencji profesjonalistów zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniami.*
  - 2.5 *Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.*
  - 2.6 *Wsparcie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej*

ROZDZIAŁ III: ZASADY ORGANIZACJI FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. *Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii*
2. *Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*

ROZDZIAŁ IV: OGRANICZANIE DOSTĘPNOŚCI DO ALKOHOLU

ROZDZIAŁ V: MONITORING REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

ROZDZIAŁ I. WPROWADZENIE

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2025 jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469). Program stanowi kontynuację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych gminy Budziszewice w 2022 roku oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii gminy Budziszewice na lata 2021-2024 (które tracą swoją moc obowiązującą 31 marca 2022 roku). Program zakłada realizację działań, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, ze zm.), jak i z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.). Ustawy te nakładają na prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy, a wspomniana wcześniej nowelizacja określa obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień (w tym uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych) jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. W dokumencie tym, jako realizatorów działań, wskazano także jednostki samorządu terytorialnego – dotyczy to wszystkich działań w ramach zintegrowanego przeciwdziałania uzależnieniom, w tym od alkoholu oraz zadań na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych tzw. dopalaczy w ramach przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków. Zasadna jest kontynuacja działań w tym obszarze z rekomendacją wprowadzenia niezbędnych modyfikacji. Na te potrzeby odpowiada niniejszy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 na terenie gminy Budziszewice.

Działające dotychczas dwa Programy tj. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Program Przeciwdziałania Narkomanii po zmianie ustawowej zostaną zastąpione jednym dokumentem niniejszym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Prace nad Programem przeprowadzono jako kontynuację prac prowadzonych wcześniej nad osobnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Dane ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Budziszewicach pełni szczególną rolę w realizacji zadań. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach pełni równocześnie rolę koordynatora względem działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych w Budziszewicach oraz innych podmiotów przewidzianych do realizacji zadań. Ponadto nadmienia się, iż w/w program może być aktualizowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych czy przeciwdziałaniem narkomanii uchwałami Rady Gminy Budziszewice.

2. Lokalna diagnoza problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych w tym od alkoholu

Postulowane od dawna przez specjalistów połączenie programów przeciwdziałania uzależnieniom nie prowadzi automatycznie do możliwości ujednoczenia opisu wszystkich zjawisk z tego zakresu. Najważniejsze problemy w konstruowaniu spójnej diagnozy wynikają z podstawowych różnic w tym zakresie:

- używanie alkoholu jako substancji legalnie dostępnej jest znacznie lepiej opisane i zdiagnozowane w oficjalnych statystykach;
- używanie narkotyków, jako substancji nielegalnych jest diagnozowane w sposób ograniczony – poprzez badania naukowe, obejmujące przede wszystkim deklaracje oraz informacje pozyskiwane przez instytucje pomocowe i lecznicze; z oczywistych powodów pozyskane w ten sposób dane nie mogą zostać zweryfikowane choćby w oparciu o oficjalne dane sprzedażowe;

W opracowywaniu planu działań i prowadzeniu ich, które mają na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych istotne jest rozpoznanie skali problemu, struktury spożycia napojów alkoholowych oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego nimi wywołanych.

Liczba mieszkańców Gminy Budziszewice na dzień 30.11.2021 r. wynosi ogółem 2151 (dane z ewidencji ludności). Struktura demograficzna gminy przedstawiała się następująco:

Tab. 1. Statystyka mieszkańców wg wieku i płci – pobyt stały lub czasowy (ewidencja ludności)

WIEK	MĘŻCZYZN	KOBIET	OGÓŁEM
0-2	20	40	60
3	11	16	27
4-5	24	23	47
6	10	11	21
7	6	18	24
8-12	80	58	138
13-15	36	41	77
16-17	29	31	60
18	4	14	18
19-65	703	0	703

19-60	0	584	584
>65	115	0	115
>60	0	277	277
OGÓŁEM	1038	1113	2151

Informacja o bezrobociu w Gminie Budziszewice:

Tab.1 Statystyka - Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Maz.

Rok	Bezrobocni ogółem	Kobiecy	Z prawem do zasiłku	Bez doświadczenia	Niepełnosprawni	W wieku powyżej 50 r. ż.	W wieku do 30 r. ż.	Długotrwale bezrobocni
Stan na 30.09.2021 r.	58	31	6	11	4	15	13	33
Rok	Bezrobocni ogółem	Kobiecy	Z prawem do zasiłku	Bez doświadczenia	Niepełnosprawni	W wieku powyżej 50 r. ż.	W wieku 30 r. ż.	Długotrwale bezrobocni
Stan na 31.12.2020 r.	54	29	8	11	4	12	13	30

Gmina Budziszewice ma głównie charakter rolniczy. Na terenie gminy prowadzona jest nieduża działalność gospodarcza. Liczba uczniów stan na dzień 30.11.2021 r.: Szkoła Podstawowa w Budziszewicach – 231 uczniów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przewyżczeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie w miarę możliwości do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna pomaga osobom i rodzinom przewyżczenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie

pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomocy społecznej udziela się rodzinom o niskim dochodzie, jak również, gdy jednocześnie występują okoliczności, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej m.in. alkoholizmu lub narkomanii. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Budziszewicach poinformował, iż dotychczas nie spotkano się z problemem narkotyków wśród uczniów. Pracownikom socjalnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach podczas pełnienia obowiązków służbowych w terenie nie zgłaszano problemu zażywania narkotyków. Nikt z mieszkańców z tego powodu nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej. Nie jest to jednak powód do zaprzestania uświadamiania dzieci, młodzieży i dorosłych o destrukcyjnym wpływie narkotyków, który ma oddziaływanie na całe przyszłe ich życie.

Ważnym elementem w tej kwestii jest kształcenie młodzieży i dorosłych o niekorzystnych konsekwencjach zażywania tych uzależniających niebezpiecznych substancji. Kształcenie to w pierwszej kolejności mogłoby się odbywać w postaci otwartych wykładów, spotkań z młodzieżą, rodzicami. Jest również możliwość edukowania poprzez opracowanie kampanii społecznych, których celem jest edukacja w zakresie profilaktyki. Równie ważnym a może ważniejszym jest uwrażliwienie opinii publicznej na fakt, że nieodłącznym elementem dorastania części młodych ludzi są problemy związane z paleniem papierosów, pićm alkoholu, czy też paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy. Ten problem nie zniknął.

Tab. 1. Liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z przyczyn nadużywania alkoholu i uzależnienia od narkotyków

ROK	Rodziny korzystające z pomocy społecznej (ogółem)	Liczba osób w tych rodzinach	W tym z powodu uzależnienia od alkoholu		W tym z powodu nadużywania narkotyków	
			Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
2021 (stan na 30.11.2021)	33	81	4	10	0	0
2020	46	130	4	10	0	0
2019	53	146	1	8	0	0

Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, jeżeli uzależnione są od alkoholu, zobowiązać można do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego. O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie

lecznictwa odwykowego orzeka Sąd Rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy.

Tab.1 Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018 – 2021

ROK	2021	2020	2019	2018
Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	1	7	7
Liczba wniosków skierowanych do sądu o zastosowanie leczenia odwykowego przymusowego	0	5	2	4
Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu	0	0	1	0

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ustalona przez Radę Gminy w 2021 r. wynosi:

- zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo – 11 (w miejscu sprzedaży)
- zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo – 11 (poza miejscem sprzedaży)
- zawierających powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 11 (poza miejscem sprzedaży)
- zawierających powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 2 (w miejscu sprzedaży)
- zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu – 11 (poza miejscem sprzedaży)
- zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu – 2 (w miejscu sprzedaży)

Liczba punktów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Budziszewice stan na 30.11.2021 r.:

- do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo – 7 punktów (w miejscu sprzedaży)
- do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo – 9 punktów (poza miejscem sprzedaży)
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu – 9 punktów (poza miejscem sprzedaży)
- powyżej 18% zawartości alkoholu – 9 punktów (poza miejscem sprzedaży)
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu – 1 punkt (w miejscu sprzedaży)

3. Wzorce spożywania alkoholu

Spożywanie alkoholu, a zwłaszcza konsekwencje z tym związane są ważnym tematem europejskim i światowym – żadne państwo nie jest wolne od tego problemu. Również w Polsce, wśród licznych problemów społecznych te związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów szkód alkoholowych i kosztów społecznych, a także ekonomicznych, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, takich jak zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i niedostosowanie społeczne, brak aktywności zawodowej. Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne. Życie w rodzinie z problemem alkoholowym często jest związane z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych (gdzie są takie zjawiska, jak uzależnienie, bezrobocie itp.), jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru problemy nie występują.

4. Używanie nielegalnych substancji psychoaktywnych

Używanie nielegalnych substancji psychoaktywnych, a zwłaszcza konsekwencje z tym związane są ważnym tematem europejskim i światowym – żadne państwo nie jest wolne od tego problemu. Konsekwencje te obejmują różne szkody zdrowotne (w tym zwłaszcza choroby infekcyjne związane z infekcjami – zakażenie HIV, żółtaczką, chorobami wenerycznymi), niekiedy prowadzące do zgonów, ale również problemy społeczne – mogą prowadzić do wykluczenia społecznego, zaburzeń funkcjonowania w społeczeństwie, bezdomności, bezrobocia, prostytucji czy przestępczości. Dostępność narkotyków w Europie jest wciąż duża, pandemia COVID-19 miała tylko chwilowy i niewielki wpływ na podaż substancji psychoaktywnych. Co więcej, doświadczenia izolacji społecznej i przyjęte przez handlarzy narkotykami strategie dostosowawcze mogą przyspieszyć zmiany w sposobie dystrybucji substancji psychoaktywnych. Jeszcze kilka lat temu sprzedaż narkotyków za pośrednictwem Internetu stanowiła niewielki (choć zwiększający się) udział w całym rynku nielegalnych substancji psychoaktywnych. Doświadczenia pandemii COVID-19 mogą ten udział gwałtownie zwiększyć, a spodziewana coraz większa cyfryzacja sprzedaży narkotyków oraz związanej z tym dystrybucji bezpośrednio do domów odbiorców sprawi, że znaczenia nabierze zjawisko domowej konsumpcji substancji psychoaktywnych. Możliwy jest wzrost znaczenia problemów związanych z używaniem kokainy – skala dokonanych w 2019 roku konfiskat wskazuje na rosnący popyt na kokainę na rynku europejskim, jednocześnie po raz pierwszy od pięciu lat rośnie liczba osób podejmujących leczenie z powodu uzależnienia od kokainy. Stabilna pozostaje konsumpcja produktów Ecstasy, ale rośnie średnia zawartość substancji psychoaktywnych w sprzedawanych tabletkach do poziomów groźnych dla użytkowników. Bezpośrednią przyczyną większości zgonów

związanych z używaniem narkotyków są opioidy (przede wszystkim heroina w połączeniu z innymi substancjami psychoaktywnymi), a także kokaina, amfetamina i syntetyczne kannabinoidy. Wszystkich typów substancji psychoaktywnych częściej używają mężczyźni niż kobiety oraz osoby młodsze, dotyczy to zwłaszcza intensywnej i regularnej konsumpcji. Używanie substancji psychoaktywnych w Polsce w większym stopniu przez osoby młodsze potwierdzają również dane o zgonach spowodowanych tymi substancjami – w 2016 roku w Polsce osoby w wieku 15-34 lata stanowiły blisko 50% wszystkich zgonów z powodu substancji psychoaktywnych, tymczasem udział tej samej grupy wiekowej w odniesieniu do całej Europy to około jedna trzecia.

Według stanu na dzień 30 listopada 2020 roku gmina Budziszewice liczy 2149 mieszkańców. Na terenie gminy znajduje się Szkoła Podstawowa w Budziszewicach i Punkt Przedszkolny. W placówkach tych uczy się 295 dzieci/uczniów. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Budziszewicach poinformował, iż dotychczas nie spotkano się z problemem narkotyków wśród uczniów. Pracownikom socjalnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach podczas pełnienia obowiązków służbowych w terenie nie zgłaszano problemu zażywania narkotyków. Nikt z mieszkańców z tego powodu nie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej. Nie jest to jednak powód do zaprzestania uświadamiania dzieci, młodzieży i dorosłych o destrukcyjnym wpływie narkotyków, który ma oddziaływanie na całe przyszłe ich życie.

Ważnym elementem w tej kwestii jest kształcenie młodzieży i dorosłych o niekorzystnych konsekwencjach zażywania tych uzależniających niebezpiecznych substancji. Kształcenie to w pierwszej kolejności mogłoby się odbywać w postaci otwartych wykładów, spotkań z młodzieżą, rodzicami. Jest również możliwość edukowania poprzez opracowanie kampanii społecznych, których celem jest edukacja w zakresie profilaktyki. Równie ważnym a może ważniejszym jest uwrażliwienie opinii publicznej na fakt, że nieodłącznym elementem dorastania części młodych ludzi są problemy związane z paleniem papierosów, piciem alkoholu, czy też paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy. Ten problem nie zniknął.

5. Uzależnienia behawioralne

Trzecim, obok problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz korzystaniem z narkotyków czy substancji psychoaktywnych, obszarem objętym niniejszym programem jest przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym. Pojęcie uzależnień behawioralnych obejmuje wszelkiego rodzaju uzależnienia od określonych zachowań, czyli uzależnienia związane z wykonywaniem jakiejś czynności. Pojęcie to jest na tyle szerokie, że w niniejszym programie ograniczono się do zachowań dotyczących najbardziej zagrożonej kategorii osób, czyli dzieci i młodzieży. Wśród tych uzależnień największy zakres i najbardziej powszechne wydają się być zachowania związane z korzystaniem z komputerów, tabletów, smartfonów oraz innych tego rodzaju urządzeń oraz związane z tym uzależnieniem od Internetu. Zagadnienia te nabierają szczególnego znaczenia w kontekście utrzymującej się już prawie dwa lata pandemii Covid-19 i związanej z tym okresowej nauki zdalnej. Z uwagi na charakter przedmiotowych uzależnień niniejsza diagnoza obejmuje wyłącznie problematykę uzależnień związanych z korzystaniem z komputerów, tabletów, smartfonów i podobnych urządzeń przez dzieci w wieku szkolnym.

Diagnoza została oparta na wynikach badań ankietowych. Badania zostały przeprowadzone w dniach od 14.03.2022 r. do 18.03.2022 r. w Szkole Podstawowej w Budziszewicach. W badaniach wzięło udział łącznie 89 osób.

Wnioski wynikające z przeprowadzonego badania ankietowego:

- 1) Dzieci i młodzież w wieku szkolnym zamieszkujące i uczące się na terenie gminy Budziszewice nie mają ogólnej świadomości czym są uzależnienia behawioralne i co jest przejawem takich uzależnień (na pytanie: „Czy wiesz co to są uzależnienia behawioralne?” blisko 90% badanych udzieliło odpowiedzi negatywnej).
- 2) Dzieci i młodzież w wieku szkolnym zamieszkujące i uczące się na terenie gminy Budziszewice nie dostrzegają problemu rzeczywistego lub potencjalnego uzależnienia od komputerów/tabletów/smartfonów lub innych podobnych urządzeń, mimo że wyniki badań skłaniają do wniosku, że tego typu uzależnienie ma charakter powszechny.
- 3) Blisko 90% badanych osób deklaruje ponadnormatywny wskaźnik korzystania z komputerów/tabletów/smartfonów lub innych podobnych urządzeń. Średni czas w trakcie tygodnia spędzony przed tego typu urządzeniami wynosi około 9 godzin dziennie, a w weekendy 12 godzin dziennie.
- 4) Zasadnym i koniecznym jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

ROSDZIAŁ II: CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom i innym zachowaniom ryzykownym – dawanie specjalistycznego wsparcia, dbanie o dobre relacje i zdrowy tryb życia.

Do osiągnięcia celu będziemy dążyć poprzez rozwój systemu przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, w tym od alkoholu oraz behawioralnym, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i skali problemu uzależnień oraz poprzez przeciwdziałanie i ograniczanie negatywnych skutków zdrowotnym i społecznym używania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności zjawisku przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe przyczyniające się do osiągnięcia celu głównego to:

Cel 1: Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych

Lp.	ZADANIA	REALIZATOR	TERMIN WYKONANIA
1.	Udzielanie informacji o instytucjach i organizacjach pomagających osobom uzależnionym i ich rodzinom	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny	Cały rok
2.	Dofinansowanie profilaktyczno-terapeutycznych obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych w tym od alkoholu oraz uzależnień behawioralnych oraz dla osób współuzależnionych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
3.	Finansowanie szkoleń dla członków GKRPA, grup zawodowych i osób zajmujących się problemem uzależnień	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
4.	Udzielanie informacji osobom uzależnionym o możliwościach podjęcia terapii i leczenia	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny	Cały rok

Cel 2: Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności przed przemocą w rodzinie.

1.	Współpraca z Komisariatem Policji w Rokicinach w przedmiocie zwalczania przemocy w rodzinie, poddawania leczeniu osób nadużywających alkoholu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, Zespół Interdyscyplinarny, GOPS	Cały rok
2.	Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w Budziszewicach, Szkołą Podstawową w Budziszewicach	Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Rokicinach, GOPS w Budziszewicach, Gminna Komisja Rozwiązywania	Cały rok

		Problemów Alkoholowych w Budziszewicach, Szkoła Podstawowa w Budziszewicach	
3.	Prowadzenie rozmów profilaktycznych i motywowanie osób nadużywających alkohol w celu podjęcia leczenia odwykowego	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
4.	Finansowanie i kierowanie osób uzależnionych na badanie przez biegłego lekarza psychiatrę i biegłego psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i ustalenia formy leczenia	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
5.	Kierowanie wniosków do Sadu Rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok

Cel 3: Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych.

Lp.	ZADANIA	REALIZATOR	TERMIN WYKONANIA
1.	Dofinansowanie wycieczki letniej oraz zimowej, wycieczek dla dzieci i uczniów z rodzin związanych z wszelkimi uzależnieniami i przemocą w oparciu o pisemny program zajęć profilaktyczno – wychowawczych	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoła Podstawowa w Budziszewicach - nauczyciele	Cały rok w miarę potrzeb
2.	Organizacja konkursów dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum np. międzyszkolny konkurs o wiedzy przeciwpożarowej i przeciwdziałaniu uzależnieniom od substancji psychoaktywnych w tym alkoholu oraz	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Szkoła Podstawowa w Budziszewicach	Cały rok szkolny

	uzależnień behawioralnych i przemocy		
3.	Wspieranie szkolnych programów wychowawczych, profilaktycznych adresowanych do uczniów z możliwością zakupu niezbędnych materiałów i artykułów oraz organizacja i finansowanie zakupu spektaklu z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i uczniów	Szkoła Podstawowa w Budziszewicach- nauczyciele, pedagog szkolny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
4.	Wspieranie organizacji lokalnych imprez (m.in. spotkania, zawody, turnieje, konkursy, zajęcia sportowo – rekreacyjne) dla mieszkańców Gminy Budziszewice (zarówno dla dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych) promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów, alternatywne formy spędzania czasu wolnego i podstawowe zasady bezpieczeństwa	Gminna Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoła Podstawowa w Budziszewicach – nauczyciele, GOPS	Cały rok
5.	Zakup materiałów edukacyjnych np. książek, ulotek, plakatów itp. dotyczących problematyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i bezpieczeństwa	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
6.	Organizowanie i dofinansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, dorosłych m. in. wyjazdów do teatru, kin, organizowanie spotkań i pogadarek o treści profilaktycznej	Gminna Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoła Podstawowa w Budziszewicach - nauczyciele	Cały rok szkolny
7.	Uczestniczenie w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych i edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień, przeciwdziałania przemocy oraz promocji zdrowego stylu życia, poprzez zakup pakietów z materiałami	Gminna Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoła Podstawowa w Budziszewicach – nauczyciele	Cały rok

	informacyjno-edukacyjnymi		
8.	Edukowanie rodziców - organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoła Podstawowa w Budziszewicach – nauczyciele	Cały rok szkolny

Cel 4: Wzmocnienie instytucjonalne realizatorów Programu oraz podniesienie poziomu kompetencji profesjonalistów zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniami.

Lp.	ZADANIA	REALIZATOR	TERMIN WYKONANIA
1.	Współdziałanie i wsparcie finansowe działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Tomaszowie Mazowieckim oraz Funduszu Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
2.	Współdziałanie i wsparcie finansowe działań instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie gminy podejmujących i realizujących działania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
3.	Wspieranie organizacji lokalnych, imprez integracyjno-kulturalnych oraz rekreacyjno-sportowych, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
4.	Dofinansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych niezbędnych do realizacji zajęć, konkursów, zawodów	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok

	sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia		
--	---	--	--

Cel 5: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Lp.	ZADANIA	REALIZATOR	TERMIN WYKONANIA
1.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
2.	Przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży na terenie gminy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok
3.	Prowadzenie działań edukacyjnych/szkoleń skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów i lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Cały rok

Cel 6: Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Realizacja tego zadania odbywać się będzie w razie występowania rzeczywistych potrzeb w miarę możliwości finansowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Budziszewicach.

W ramach każdego z celów szczegółowych będą prowadzone działania przyczyniające się do jego osiągnięcia. Do realizacji celów szczegółowych przyczynią się również działania horyzontalne (realizowane w ramach każdego z celów szczegółowych), tj. badania, szkolenia, kampanie oraz zapewnianie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów.

ROZDZIAŁ III: ZASADY ORGANIZACJI FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będą środki finansowe pochodzące z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powołana na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Budziszewice. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 100,00 zł brutto za udział w każdym posiedzeniu komisji. Wynagrodzenie nie przysługuje członkom komisji będącym pracownikami Urzędu Gminy lub jednostek organizacyjnych gminy, jeżeli posiedzenie odbywa się w godzinach pracy odpowiednio Urzędu Gminy lub jednostki organizacyjnej. Podstawą do naliczenia wynagrodzenia jest podpis członka komisji złożony na liście obecności.

Wypłata należnych wynagrodzeń dokonywana jest na konto bankowe:

- 1) w dniu posiedzenia komisji, jeżeli obrady odbywają się w godzinach pracy Urzędu;
- 2) w dniu następnym, gdy posiedzenie komisji odbywa się po godzinach pracy Urzędu.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Budziszewicach przysługuje zwrot kosztów podróży w związku ze szkoleniami zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce strefy budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Decyzje o wysokości i przeznaczeniu środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Budziszewicach w porozumieniu z Wójtem Gminy Budziszewice. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Budziszewicach inicjuje

działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

ROZDZIAŁ IV: OGRANICZENIE DOSTĘPNOŚCI DO ALKOHOLU

Ograniczenie dostępności do alkoholu realizowane będzie w szczególności poprzez:

- 1) wydawanie zezwoleń zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa;
- 2) przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych w punktach sprzedaży i lokalach przez przedsiębiorców posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 3) dokonywanie przez Wójta Gminy lub upoważnionych przez niego członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

ROZDZIAŁ V: MONITORING REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii należy przedstawić Wójtowi i Radzie Gminy do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

Ocena realizacji zadań określonych w Programie badana będzie za pomocą następujących wskaźników:

- liczba osób wezwanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Budziszewicach na rozmowy interwencyjno– motywacyjne,
- liczba opinii wydanych przez biegłych sądowych,
- liczba wniosków skierowanych do sądu w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego,
- liczba dzieci, młodzieży i dorosłych uczestniczących w programach edukacyjno – profilaktycznych.